

gamle Kreds for at afgive Stemme. Gøre de dette, opfyldte de i Virkeligheden Grundlovens Krav, og Valgloven bør give dem Midlet til at afgive deres Stemme. Det er en praktisk Lovgivningsreform, som jeg først vil bringe paa Bane her, for at ærede Medlemmer kunne overveje den, samtidig med at jeg forbeholder mig sammen med dem, der maatte dele Anskuelse med mig, maaske at forelægge et positivt Forslag derom.

Et andet praktisk Lovgivningsemne ønsker jeg ogsaa at henlede Opmærksomheden paa. Det angaar Fastsættelsen af Kapitelstaksten. Kapitelstaksten fastsættes af Biskop og Stiftamtmand efter tre Indberetninger, dels fra den gejstlige, dels fra den verdslige Myndighed dels af en Mand, der er valgt af Kommunerne. Dette, at Sognepræsten deltager i Fastsættelsen af Kapitelstaksten, har egentlig aldrig været nogen god Bestemmelse. Han er der paa en Maade for at afgive en Parts Erklæring, da han selv er Part i Sagen, men den anden Part, Tiendeyderne, er ikke repræsenteret. Thi Kommunernes Mand kan meget godt være en Ikke-Tiendeyder. Og komme vi til Tiendelovens fuldstændige Ikrafttræden, vil der være endnu mindre Grund, end der er nu, til at have denne Sammensætning af Voteringsnævnet. Ifølge Tiendeloven skulle alle Tiendeafløsningsforretninger, som ere komne til Stede til 1. Juli 1907, træde i Kraft den 1. Januar 1908, og naar dette er sket, ophører i Virkeligheden den tidligere Grund til at have Præsten i Voteringsnævnet. Det andet Led i Voteringsnævnet kommer vist i Reglen til Stede ved, at Herredsfogeden privat anmoder en Mand, som han anser for paalidelig, om at fremkomme med en Opgivelse. Men dette er en ganske ubestemmelig Basis for en Udmeldelse, og den, der gør Opgivelsen, staar ganske uansvarlig. Der er liden Grund til at beholde denne Form, og vil man beholde den verdslige Myndighed, er det egentlig rimeligere at henvende sig til Retten end til Øvrigheden og lade Herredsfogeden som Ret udmelde Manden. Saa havde man i det mindste den Mand fremme, som i Virkeligheden afgiver sit Votum, og som havde Ansvaret derfor, og havde deri ogsaa nogen Betryggelse for en god Anvendelse af Rettigheden. I det hele ere Bestemmelserne allerede ret forældede, inden Tiendeloven træder i Kraft, men de ville blive det fuldstændigt, naar dette Tidspunkt indtræder, og jeg skulde meget henstille til den højtærede Indenrigsminister, som jeg

antager, det nærmest maa sortere under, at være betænkt paa at forelægge Lovforslag om en forandret Maade til Kapitelstaksternes Ansættelse. Det havde sin store Betydning tidligere, dels for Tienden og dels for den store Række af Arvefæstefgifter, og naar Tiendeloven er traadt i Kraft, bliver det Hensynet til disse sidste, der bliver det herskende. Paa dette Omraade har Kapitelstaksternes Ansættelse en overordentlig stor Betydning for mange Mennesker, for hvem det vilde være heldigt at faa en for den retfærdige Ansættelse tjenlig Fremgangsmaade ved Kapitelstaksternes Ansættelse. Jeg anbefaler dette Forhold til Regeringens, navnlig til den højtærede Indenrigsministers Overvejelse.

Der er et Lovgivningsemne, der dog har mindre reel end konstitutionel Interesse, men som fortjener ikke at blive upaaaagtet, det er Loves Kundgørelse. Der foreskrives i Loven af 25. Juni 1870, at en Lov træder i Kraft, naar ikke anderledes i den er fastsat, Ugedagen efter, at Loven er bleven indtrykket i Lovtidenden. Den Gang, vi gave Loven, var det Forudsætningen, at en Lov blev indtrykket i Lovtidenden saa nogenlunde straks efter, at den var bleven stadfæstet af Kongen, om end der naturligvis kunde gives Undtagelser fra denne Regel. Men i det sidste Aarstid ere Undtagelserne blevne temmelig talrige og i enkelte Tilfælde saa store, at de faa en Karakter, der efter min Mening er stridende mod Lovens Mening. Naar jeg minder om et Par af dem, ville de Herrer vistnok give mig Ret i, hvad jeg siger. Der er saaledes Loven om Sødestoffer. Der hengik tre Maaneder mellem dens Stadfæstelse og dens Kundgørelse i Lovtidenden, fra 12. April 1905 til 25. Juli s. A. Ved den saakaldte Pryglelov, det midlertidige Tillæg til Straffeloven, hengik der mellem Stadfæstelse og Kundgørelse 4 Maaneder, nemlig fra 1. April til 8. August 1905. Ved Kødkontrolloven hengik der 5 Maaneder, fra 6. April 1906 til 1. September s. A., og endelig ved Loven om Tvangsakkord hengik der næsten halvandet Aar. Den stadfæstedes d. 14. April 1905 og kom først i Lovtidenden d. 24. September 1906. Dette er — det tillader jeg mig at mene — en Anvendelse af Loven om Lovtidenden, der ligger udenfor, hvad der er tilsigtet. Jeg tror derfor, det er rigtigt at fremdrage det for at forhindre, at her en Praksis kommer ind, som kan være skadelig, i hvert Tilfælde forfatningsmæssigt ikke kan billiges. Vor Grundlov har i sin